

- Álvarez González, M., Bisquerra, R., Fita, E., Martínez, F. Y Pérez Escoda, N. (2000). Evaluación de programas de educación emocional. *Revista de Investigación Educativa*, V. 16, nº 2, pp. 587- 599.

Resum

Aquest estudi és la continuïtat d'altres treballs d'investigació educativa del Grup d'Investigació en Orientació Psicopedagògica (GROP) al que pertanyo com membre investigador (“L'Educació Emocional en l'Educació Secundària”, “Projecte de creació i experimentació de materials per a l'educació emocional” i “Disseny i avaluació de programes d'educació emocional”, entre altres). Els objectius del mateix són posar de manifest les característiques específiques dels programes d'educació emocional i presentar i experimentar un model d'avaluació de les emocions amb l'elaboració d'un instrument per al seu diagnòstic i avaluació (CEE i CEE-R), juntament amb una excel·lent recopilació d'altres instruments ja existents. Conclou aquest treball amb un estudi empíric per a avaluar les necessitats d'educació emocional a través del CEE en 8 centres de secundària de Catalunya i amb un total de 538 alumnes/as d'ESO. Els resultats es concreten en la presentació a la comunitat científica d'un model d'avaluació inèdit de l'educació emocional i un qüestionari validat per a l'anàlisi de necessitats i avaluació de programes d'educació emocional. La meua contribució personal ha estat la de coordinar el grup de treball i participar, com un membre més, en l'elaboració d'aquest estudi.

- Álvarez González, M. y Fita, E. (2005). La intervención orientadora en la transición Bachillerato- Universidad. *Revista Bordón*, V. 57, nº 1, pp. 5- 27.

Resum

Aquest treball és el tancament d'una laboriosa investigació sobre la transició Batxillerat – Universitat, que el grup de Transicions Acadèmiques i Laborals (TRALS) de la Universitat de Barcelona, del com formo part, ha vingut desenvolupant des de 1998 al 2003 sobre els factors que determinen una transició reeixida i la proposta d'intervenció per a la millora d'aquests processos de transició. L'objectiu d'aquest estudi va consistir en el disseny d'una proposta d'acció que parteix de la nova realitat de l'educació superior i de l'estudi de la transició Batxillerat – Universitat, que ens ha possibilitat detectar unes necessitats a tenir en compte en una futura acció orientadora. Els resultats ens han permès presentar a la comunitat científica, concretament al professorat-tutor universitari, un pla d'intervenció en orientació i acció tutorial per a la millora de la qualitat de l'educació universitària, especialment dels processos de transició batxillerat-universitat. Aquest pla d'intervenció es concep com una acció prioritària al llarg del procés de transició, que va a contribuir al desenvolupament integral de l'alumnat i a la millora de la pròpia institució educativa.

- Álvarez González, M. (2005). Los modelos de orientación en España. Presente y futuro. *Revista Española de Orientación y Psicopedagogía*, V. 16, nº 1, pp. 147- 162.

Resum

L'objectiu d'aquest treball era portar a terme una laboriosa investigació sobre l'anàlisi dels models d'orientació a Espanya, concretament en les diferents Comunitats Autònomes i efectuar unes propostes de millora. S'ha utilitzat el procés d'investigació per enquesta, complementat per una exhaustiva anàlisi documental de la normativa legal desenvolupada i el contacte directe amb els responsables de l'orientació de cada Comunitat. Els resultats ens confirmen que l'organització dels models d'orientació responen a un únic model amb les seves peculiaritats, que estem en una fase de clarificació, implantació i ajustament del model i que haurà de passar encara més temps per a arribar a la seva plena implantació i consolidació. A partir d'aquí, es plantegen en aquest estudi una sèrie de propostes de millora, que han d'anar acompanyades d'una nova estructura organitzativa que complementi l'actual. És a dir, la necessitat de consensuar una sèrie de mesures de tipus legal que facilitin la operativització de la proposta organitzativa de l'orientació en el nostre país.

- Álvarez González, M. y Bisquerra, R. (2006). Nuevos retos de l'orientación en el contexto educativo. *Revista Temps d'Educació*, nº 31, pp. 179- 193.

Resum

Aquest treball efectua, en un primer moment, una reflexió sobre el paper que ha de jugar l'orientació i l'acció tutorial en una educació de qualitat. Per això, és porta a terme una anàlisi de l'escenari educatiu, assenyalant algunes dels seves principals característiques i destacant el protagonisme que hauria de tenir l'orientació i l'acció tutorial en tot això. Una vegada assenyalada aquesta reflexió, és plantegen els nous rols i funcions que ha d'assumir l'orientació i l'acció tutorial en la realitat educativa, si vol complir el comès que es li ha encomanat. Per afrontar de manera plena els nous reptes, calç concretar els estructuris i l'organització que és requereixen per a una millor operativització, implantació i consolidació de l'orientació i l'acció tutorial en els centris educatius.

- Álvarez González, M. y Rodríguez Moreno, M. L. (2006). El proceso de toma de decisiones en la educación secundaria. Un enfoque comprensivo. *Revista de Orientación Educativa*, V. 20, nº 38, pp. 13- 38.

Resum

Aquest treball ens aproxima al procés de presa de decisions en un nivell educatiu que els processos decisoris són continus i de gran transcendència en el projecte personal i professional de l'alumnat. Aquest procés s'afronta des d'un enfocament comprensiu, donant cabuda als diferents factors de caràcter cognitiu, afectiu-emocional i social que interactuen en aquest procés, sense oblidar el paper rellevant que ha de jugar la família en tot això. Igualment es faciliten algunes orientacions i recursos per a la intervenció.

- Álvarez González, M. y Bisquerra, R. (2006). Wie auf neue schliche Herausforderungen mit Beratung (Orientación) reagiert werden kann- ein Beispiel aus Spanien (La orientación en España: Áreas, contextos y modelos). *Revista Verhaltenstherapie and Psychosoziale Praxis*, V. 38, nº 4, pp. 789- 796.

Resum

Aquest estudi efectua, en un primer moment, una reflexió sobre el paper que ha de jugar l'orientació i l'acció tutorial en una educació de qualitat. Per a això, es porta a terme una anàlisi del nou escenari educatiu, assenyalant algunes de les seves principals característiques i destacant el protagonisme que ha de tenir, a partir d'ara, l'orientació i l'acció tutorial en tot això. Una vegada assenyalada aquesta reflexió, es plantegen els nous rols i funcions que ha d'assumir l'orientació i l'acció tutorial en aquesta nova realitat educativa, si vol complir la comesa que se li ha encomanat. Per a afrontar, de forma plena, aquests nous rols i, en conseqüència, aquests nous reptes, és necessari concretar les noves estructures i la nova organització que es requereixen per a una millor operativització, implantació i consolidació de l'orientació i l'acció tutorial en els centres educatius.

- Álvarez González, M. (2008). La tutoría académica en el Espacio Europeo de la Educación Superior. *Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, V. 22, nº 1, pp. 71- 88.

Resum

El nou escenari de l'educació superior en l'espai europeu va a suposar, entre altres aspectes, una docència més centrada en l'aprenentatge de l'alumnat. És a dir, una organització de l'ensenyament en funció de l'aprenentatge de l'alumnat; una millora i adequació de les metodologies més participatives i reflexives i una optimització dels sistemes d'avaluació, adaptats a l'assoliment de competències (avaluació dels aprenentatges). Tot això va a requerir de la presència de la tutoria, especialment de la tutoria acadèmica com element fonamental de la funció docent del professorat. En definitiva, aquest treball pretén ser una senzilla aportació al paper que ha de jugar la tutoria acadèmica en el EEES.